

تأثیر تبعیض نژادی بر مراحل حساس رشدی (جنینی و نوجوانی) سیاهپوستان آمریکایی

Effect of racial discrimination on sensitive developmental stages of African americans

Khadije Keshishi

Phd stu. In Psychology. ,Azad University, Tehran, Iran.

خدیجه کشیشی

دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Bahman GhayourVahdat

Phd stu. In Psychology., madani University, Tabriz, Iran.

بهمن غیور وحدت*

دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی، دانشگاه مدنی، تبریز، ایران.

Email: bahman59@gmail.com

Davood Arabi Hervan

MA In Economical Science, PN University, Tabriz, Iran.

داود عربی هروان

کارشناس ارشد علوم اقتصاد، دانشگاه پیام نور، تبریز، ایران

Abstract

In the United States, where racial discrimination is structured in the daily life of society, it has many psychological and physical effects on African Americans. In particular, the effects of racial discrimination on the mental and physical development of these individuals throughout their lives and in the formation of their personality are undeniable. Two stages of the of human development that are affected are fetal and adolescent. This study is a review that uses authoritative published books and articles. It reflects the effects of racial discrimination on two sensitive stages of growth among African Americans.

Keywords: Racism, Racial, Discrimination, Development, Prenatal, Adolescence, Identity, United States.

چکیده

در ایالات متحده آمریکا که تبعیض نژادی بطور ساختار یافته ای در زندگی روزمره جامعه جاری است، تأثیرات روانی و جسمی متعددی بر آمریکاییان آفریقایی تبار وارد می کند. بالاخص تأثیراتی که تبعیض نژادی در مراحل رشد روانی و جسمی این افراد دارد در طول مسیر زندگی و هم در شکل گیری شخصیت ایشان کتمان ناپذیر است. دو مرحله از مراحل رشد انسانی که دستخوش این سوءتأثیرات می شود جنینی و نوجوانی است. این مطالعه از نوع مروری می باشد که در تنظیم آن از کتب و مقالات معتبر منتشر شده استفاده شده است، که بیانگر تأثیرات تبعیض نژادی بر دو مرحله حساس از رشد در میان آمریکاییان آفریقایی تبار می باشد.

واژه های کلیدی: تبعیض نژادی، تبعیض نژادی، رشد، جنینی، نوزادان زودرس، نوجوانی، هویت، آمریکا.

مقدمه

تبعیض در لغت به معنای تقسیم و جدا کردن بعضی از بعضی و بعضی را بر بعضی برتری دادن (دهخدا، ۱۳۷۷)، بعضی را بر بعضی دیگر بدون دلیل موجه و عادلانه ترجیح دادن (عمید، ۱۳۷۵) است و از منظر علوم اجتماعی تبعیض عبارت است از وضع محدودیت‌هایی توسط قانون، آداب، رسوم و یا قراردادهای غیررسمی علیه یک گروه خاص یا شخص خاص (علی بابایی، ۱۳۹۷) در دوران پیشامدرن انسان‌ها بر اساس طبقه اجتماعی، زبان، مذهب و غیره دسته‌بندی می‌شدند و تقسیم‌بندی‌های نژادی وجود نداشت. نژاد - این ایده که تفاوت‌های زیستی ذاتی وجود دارد- یک مفهوم مدرن است. اگرچه واژه "نژاد" در انتهای قرن پانزده وارد واژگان اروپایی شد؛ اما در قرن نوزدهم بود که به عنوان مقوله‌ای علمی به شمار آمد (وویورکا^۱، ۱۹۹۵). نژاد چیزی جز بر ساخته ایدئولوژیک نیست که استفاده از آن در محافل دانشگاهی فقط موجب تداوم این باور همگانی می‌شود که گویی نژاد مبنای زیست شناختی دارد (مایلز^۲، ۱۹۹۳) مفهوم نژاد شالوده وجود تبعیض نژادی است. تبعیض نژادی یعنی تعصب مبتنی بر تمایزهای جسمانی‌ای که از نظر اجتماعی اهمیت دارند یعنی برتر یا پست‌تر دانستن نژادی از نژاد دیگر (گیدنز، ۱۳۸۶).

تبعیض نژادی در جامعه آمریکایی می‌تواند افراد را از دسترسی به خدمات، مشاغل، آموزش، ورزش و فعالیت‌های اجتماعی محروم سازد. همچنین ممکن است به واسطه سیاست‌ها یا روال‌های کاری که مانع پیشرفت امور برخی از گروه‌ها می‌شود در سطوح سازمانی اتفاق بیفتد. تبعیض نژادی به دسترسی نابرابر به فرصت‌ها، منابع یا قدرت برای افراد متعلق به نژادهای متفاوت می‌انجامد. گاهی از اعتقاد به اینکه نژادی برتر یا پست‌تر از سایرین است برای توجیه این نابرابری استفاده می‌شود. که در سه سطح: نهادینه یعنی موقعیت‌ها و منابع نابرابر کلی در جامعه، بین شخصی که همان فرضیات و رفتارهای به سمت افراد بر حسب هویت نژادیشان و در آخر درونی که پذیرش موقعیت نابرابر اتفاق می‌افتد (جونز^۳، ۲۰۰۰).

تحقیقات نشان‌دهنده شیوع بیشتر بیماری‌های روانی در آمریکاییان آفریقایی‌تبار نسبت به اروپایی‌تباران است (مای‌نات^۴، ویکس^۵ و بولدن^۶، ۲۰۰۸). برای مثال مطالعات رابطه‌ای مستقیم بین تبعیض نژادی و پریشانی روانشناختی در میان آمریکاییان آفریقایی‌تبار پیدا کرده‌اند (سوتو^۷، داوسون^۸، بیلو^۹، ۲۰۱۱) و یا اینکه دو فراتحلیل نشان‌دهنده این هستند که تبعیض نژادی بطور منفی بر سلامت ذهنی و روانشناختی تاثیر می‌گذارد (پاسکو^{۱۰} و اسمارت‌ریچمن^{۱۱}، ۲۰۰۹).

دیگر علی‌رغم اینکه شکل‌های آشکار تبعیض نژادی -محدود کردن سیاهان در استفاده از صندلی در مکان‌های عمومی، ممنوعیت ورود به رستوران و سایر مکانها و...- در آمریکا کاهش یافته ولی موارد بارزی از جنایات تنفری^{۱۲} -جنایات مبتنی بر پیش‌داوری نژادی، قومی و نظایر آنها- همچنان با فراوانی تاسف‌باری رخ می‌دهند (بارون، بیرن و برنسکامب، ۱۳۹۰).

¹ Wieviorka

² miles

³ Jones

⁴ Mynatt

⁵ Wicks

⁶ Bolden

⁷ Soto

⁸ Dawson

⁹ BeLue

¹⁰ Pascoe

¹¹ Smart Richman

¹² Hate-cimes

همه این موارد نشان از تأثیرات مستند رفتارهای تبعیض نژادانه بر روی زندگی آمریکاییان آفریقایی تبار از بعد روانشناختی دارد و یادآور یکی از دلایل لزوم انجام مطالعات و پژوهشهای بیشتر در این زمینه می باشد که با بررسی پایگاههای مقالات فارسی این کمبود بیشتر و بیشتر نمایان می شود. که این امر نیز در انتخاب موضوع مقاله یارا بوده است.

روش

مطالعه فوق از نوع مروری (Review) می باشد که در تنظیم آن از مقالات و کتب منتشر شده در حوزه روانشناسی و جامعه شناسی بهره گرفته شده است. در این راستا علاوه بر منابع اطلاعاتی داخلی (فارسی) - که بسیار محدود و انگشت شمار بود - پایگاههای اطلاعاتی خارجی (لاتین) بررسی گردیده اند. این منابع عبارتند از Elsevier, wiley, springer, pubmed و... که اصل مقالات بصورت فایل کامل دریافت گردیده است، همچنین بخشهایی از کتابهای موجود در google scholar نیز مورد استفاده قرار گرفته اند.

یافته ها و بحث

در سراسر تاریخ ایالات متحده فرهنگ سفید حاکم، برای یک جامعه سلسله مراتبی که هم آشکارا و هم مستور بر علیه آمریکاییان آفریقایی تبار بوده، هم تصمیم گیری کرده و هم آنرا کنترل کرده است (پرهام^{۱۳}، وایت^{۱۴} و آجامو^{۱۵}، ۱۹۹۹). تبعیض نژادی می تواند شکل های زیادی به خود بگیرد، مانند جوک ها یا نظرات ناراحت کننده، اسم گذاری ها یا آزار و اذیت های کلامی، آزار رساندن یا مرعوب کردن، یا نظریه پردازی در رسانه ها یا به صورت آنلاین که باعث تشدید خصومت علیه گروه های خاص می شود. بی شک در همه این موارد تأثیر خود را بر ساختارهای روانی و جسمی می گذارد. این رفتارهای تبعیض نژادانه اقلیتهای قومی را مجبور به تحمل استرس ها و فشارهای روحی ای می نماید که صدماتی چه از بعد روانی و چه جسمی را در پی دارد. استرس های وارده از سوی رفتارهای تبعیض نژادانه را به ۶ عنوان می توان تقسیم نمود. ۱- رخداد های مرتبط با تبعیض نژادی که رویدادهای مهمی که ممکن است بندرت روی دهند ۲- تجارب تبعیض نژادانه نیابتی که از تجارب دیگران القا می شود ۳- استرس های روزانه جزیی ۴- استرس مزمن بافتی که شرایط و جو محیطی ناشی می شود ۵- تجارب تراکمی ادراک تجارب تبعیض نژادانه در غالب یک گروه ۶- انتقال نسلی یعنی رویدادهای تاریخی که به نسل های بعدی منتقل می شود (هرل^{۱۶} ۲۰۰۰) که در مطالعات متعددی تأثیر این استرس ها و فشارهای روانی بر مراحل رشد روانی و ساختار شخصیتی انسان بررسی شده است. رشد روانی انسان را دوره هایی تشکیل می دهد که برخی از این دوره ها حساس نامیده شده اند. دوره حساس^{۱۷} فراخنای زمانی محدودی است که بخشی از بدن یا رفتار از لحاظ زیستی برای رشد سریع آماده شده است و در این مدت بویژه نسبت به محیط اطراف حساس است. اگر محیط زیانبخش باشد، پس آسیب روی می دهد و بهبودی دشوار و گاهی غیر ممکن است،

مرحله جنینی

رشد پیش از تولد را می توان در مجموعه دوره های حساس جای داد (برک^{۱۸}، ۲۰۱۰). فشارهای روانی محیطی در دوران بارداری بر مادر تأثیرات مستقیم و غیرمستقیم بر جنین دارد. یکی از مهمترین این تأثیرات غیرمستقیم زایمان زودرس می باشد. بچه هایی که سه هفته یا بیشتر قبل از پایان ۳۸ هفته کامل حاملگی بدنیا می آیند یا کمتر از دو و نیم کیلوگرم وزن دارند

¹³ Parham

¹⁴ White

¹⁵ Ajamu

¹⁶ Harrell

¹⁷ sensitive period

¹⁸ Berk

زودرس خوانده می‌شوند (برک، ۲۰۱۰). آمار بیان کننده این است که زنان آفریقایی تبار تقریباً ۲ تا ۳ برابر بیشتر از زنان سفید آمریکایی متحمل زایمان زودرس می‌شوند، این شکاف در سالهای اخیر بیشتر هم شده است (ریچ ادواردز^{۱۹} و همکاران ۲۰۰۱). در تحقیقی طولی تحت عنوان پروژه Viva در پایگاه بوستون که روی ۶۰۰۰ زن باردار و بچه‌هایشان انجام گرفته بررسی شده است که استرس روانی مزمن ممکن است ریسک زایمان زودرس را از طریق افزایش سطوح هورمون CRH افزایش دهد و زنان سیاه‌پوست که هدف رفتارهای تبعیض نژادانه قرار گرفته شده‌اند در ریسک بالایی از زایمان زودرس بوده‌اند (ادواردز^{۲۰} و همکاران، ۲۰۰۱). از سوی دیگر شواهد فزاینده حاکی از این است که عوامل محیطی پیش از تولد نظیر استرس‌ها و فشارهای عصبی می‌توانند دهها سال بعد نیز بر سلامت فرد تاثیر گذار باشند (ویلر^{۲۱}، بارکر^{۲۲} و اوبرین^{۲۳}، ۱۹۹۹). بیماری مکرر، بی توجهی، بیش فعالی، نمرات کم در آزمونهای هوش و نارسایی در هماهنگی حرکتی و یادگیری تحصیلی برخی از مشکلاتی هستند که تا سالهای کودکی نیز ادامه می‌یابند (مایس^{۲۴} و برونستین^{۲۵}، ۱۹۹۷؛ هک^{۲۶} و همکاران ۱۹۹۵).

مطالعات اپیدمیولوژی بسیاری بررسی کرده اند که زایمان زودرس و وزن پایین کودک را می‌توان با سن مادر، آموزش، شیوه زندگی و موقعیت اجتماعی - اقتصادی توضیح داد (راولی^{۲۷} و همکاران ۱۹۹۳). که البته این عوامل بخش کوچکی از پیامدهای شکافهای قومی - نژادی را در بر میگیرد (کالینز^{۲۸} و دیوید^{۲۹}، ۱۹۹۰).

سوتو و همکاران ۲۰۱۱، رابطه بین خوداظهاری در معرض تبعیض نژادی قرار گرفتن با اختلال اضطراب فراگیر را در آمریکاییان آفریقایی تبار بررسی نموده است، نتایج آشکارا عنوان می‌کنند که بیش از ۴۰٪ از آمریکاییان آفریقایی تبار رفتارهای تبعیض - نژادانه را گزارش کرده‌اند که ۴/۵٪ از آنها معیارهای اختلال اضطراب فراگیر را برآورده می‌کردند. بعلاوه فراوانی قرارگیری در معرض رفتارهای تبعیض نژادانه پیش‌بینی کننده اختلال اضطراب فراگیر در آمریکاییان آفریقایی تبار می‌باشد (گراهام^{۳۰}، وست^{۳۱} و روومر^{۳۲}، ۲۰۱۳). زنانی که نمرات اضطراب بالاتری در پرسشنامه‌ها دارند به طور معنی‌داری بیشتر دچار زایمان زودرس می‌شوند (دایان^{۳۳} و همکاران، ۲۰۰۲).

اگر چه بین سیستم عصبی مادر و جنین هیچ ارتباطی وجود ندارد، اما حالات عاطفی مادر مانند، نفرت، ترس، اضطراب و استرس در سیستم عصبی مادر تاثیر گذاشته باعث آزادسازی بعضی از مواد شیمیایی مانند اپی نفرین و استیل کولین و وارد شدن آن به جریان خون می‌شود و همچنین تحت این شرایط بعضی از غدد فعال شده و مقادیر زیادی هورمون را به خون وارد می‌کنند. این تغییرات از طریق جفت به جنین منتقل می‌شود و باعث تاثیرات منفی بر جنین خواهد شد. تحت استرس بودن در دوران بارداری و مصرف سیگار هر کدام به طور مستقل با ایجاد علائم اختلال کم‌توجهی - بیش‌فعالی به‌ویژه در پسران همراه

¹⁹ RichEdwards

²⁰ Edwardz

²¹ Wheeler

²² Barker

²³ O'brein

²⁴ Mays

²⁵ Bornstein

²⁶ Hack

²⁷ Rowly

²⁸ Collins

²⁹ David

³⁰ Graham

³¹ West

³² Roemer

³³ Dayan

است (رودریگز^{۳۴}، ۲۰۰۴). و همچنین اضطراب بیش از حد مادر در دوران بارداری خطر «سرشت دشوار» را در شیرخوار افزایش می‌دهد. کودکانی که سرشت دشوار دارند معمولاً الگوی خواب و تغذیه آشفته‌ای دارند و نیازمند توجه بیشتر هستند (اوستین^{۳۵} ۲۰۰۵) و قرار گرفتن در معرض استرس، به‌ویژه در اوایل بارداری، بر رشد و تکامل مغز جنین اثر نامطلوبی گذاشته و موجب ضعف در توانایی‌های زبانی (کلامی) و هوش عمومی می‌شود. بعضی از مطالعات این اثرات را درازمدت و ماندگار می‌دانند، ولی بررسی‌های بیشتری برای اثبات این موضوع لازم است (لاپانته^{۳۶}، بار^{۳۷} و برون^{۳۸}، ۲۰۰۴).

پل^{۳۹} و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیقی یافته‌اند که ادراک رفتارهای تبعیض‌نژادانه و تأثیر هیجانی منفی آن بر خواب و همچنین فعالیت‌های عصب واگ (بلعیدن غذا، صحبت کردن، هاضمه و...) و همچنین فعالیت‌های سمپاتیک تأثیر منفی دارد. از سویی اختلال خواب در سه ماهه نخست بارداری با برخی پیامدهای نامطلوب از جمله زایمان زودرس در ارتباط است (نجار و همکاران، ۱۳۹۶) و همچنین اختلالات خواب در دوران بارداری می‌تواند منجر به افسردگی‌های پیش و پس از زایمان مادر شود. افسردگی نه تنها بعد از زایمان منجر به عوارض در مادر و نوزاد می‌گردد بلکه در دوران بارداری نیز منجر به تولد زودرس نوزاد، وزن کم تولد و رفتارهای نامناسب مادر (اعتیاد به مواد، الکل و...) می‌شود که همین باعث عدم مراجعه برای مراقبت‌های دوران بارداری و ایجاد پره اکلامپسی می‌گردد (استیر^{۴۰} و اسکول^{۴۱}، ۱۹۹۲).

مرحله نوجوانی

با نظاره به کلیه مراحل رشد روانی انسان یکی دیگر از برجسته‌ترین و شاخص‌ترین مراحل رشد، مرحله نوجوانی است. یکی از اهداف پایه‌ای در نوجوانی شروع برای جستجو و پرورش هویت فرد می‌باشد، هویت، تدوینی از خویشتن است که نحوه‌ی رفتار و اندیشه‌ی فرد را با خود و پیرامون خود تبیین می‌کند (اریکسون^{۴۲} ۱۹۶۸). نوجوانی گلاویز شدن با آن است که "من کیستم" و این درگیری در ابعاد مختلف زندگی یک نوجوان مثل باورهای مذهبی و هویت قومی-نژادی حادث می‌شود (فینی^{۴۳} ۱۹۹۲). ارتباط میان هویت و شاخص‌های سلامت روان، یکی از موضوعات مورد بررسی در روان‌شناسی نوجوانی است. این اعتقاد وجود دارد که نوجوانانی که هویت کسب کرده‌اند یا فعالانه آن را کاوش می‌کنند، احساس عزت نفس بیشتری دارند و به احتمال بیشتری به صورت انتزاعی و نقادانه فکر می‌کنند. بین خودآرمانی و خود واقعی‌شان شباهت بیش تری وجود دارد و در استدلال‌های اخلاقی پیشرفته هستند. در مقابل، نوجوانانی که در به دست آوردن هویت شکست خورده‌اند و یا در پراکندگی هویت گیر کرده‌اند، مشکلات سازگاری دارند. این افراد، متحجر، متعصب و انعطاف ناپذیرند. اغلب آن‌ها می‌ترسند، توسط افرادی که برای محبت و عزت نفس به آن‌ها وابسته هستند، طرد شوند. (برک، ۲۰۱۰). عوامل روانی - اجتماعی موثر، چه از درون شخص و چه از محیط پیرامون، بر رشد هویت او تأثیر می‌گذارند. بر رشد هویت عوامل متفاوتی تأثیر می‌گذارند که شخصیت فرد، خانواده و جامعه از مهمترین‌ها هستند.

³⁴ Rodriguez

³⁵ Austin

³⁶ Laplante

³⁷ Barr

³⁸ Brunet

³⁹ Bell

⁴⁰ Steer

⁴¹ Scholl

⁴² Erikson

⁴³ Phinney

مرحله نوجوانی یکی از مراحل رشد آمریکاییان آفریقایی تبار محسوب می‌شود که بخاطر حضور بیشتر در محیط‌های اجتماعی و عمومی بیشتر در معرض تبعیض نژادی و رفتارهای تبعیض نژادانه قرار می‌گیرند مثل فروشگاه، رستوران و مدارس، جایی که آنها هدفی برای اینگونه رفتارها خواهند بود و تحقیقات بیان می‌کند که این رفتارها برای نوجوانان آفریقایی تبار چیزی غیر معمول نیست و تعداد قابل توجهی از ایشان گزارش داده‌اند که قربانی رفتارهای نژاد پرستانه از سوی معلمان و همکلاسی هایشان بوده‌اند (فیشر^{۴۴}، والیس^{۴۵} و فنتون^{۴۶}، ۲۰۰۰). تجربیاتی که از تبعیض نژادی حاصل می‌شوند عوامل استرس زای مزمنی هستند که لاجرم اتفاق می‌افتند و بخشی طبیعی از فرایند رشد نوجوانان آمریکایی آفریقایی تبار شده‌اند که این عوامل استرس‌زا در سطوح مختلف محیطی تجربه می‌شوند. تعداد کثیری از نتایج و برون‌دادهای رفتاری و روانشناختی مهم به نحوه مقابله نوجوانان با تبعیض نژادی جامعه وابسته‌اند (اسپنسر^{۴۷}، داپری^{۴۸} و هارتمن^{۴۹}، ۱۹۹۷).

رویدادهای نامطلوبی که آرامش جسمی و روان‌شناختی شخص را مختل می‌کند و منجر می‌شود فرد برای رهایی از این حالت، روش‌ها و راه‌حلهایی را بکار گیرد رویدادهای استرس‌زا نامیده می‌شوند (پیکل^{۵۰}، ۱۹۸۷). تبعیض می‌تواند پیامدهای ناخوشایندی برای دریافت‌کننده آن داشته باشد، یافته‌ها حاکی از ارتباط تبعیض با کاهش سلامت و افزایش استرس مرتبط است (پری^{۵۱}، هارپ^{۵۲} و آسر^{۵۳}، ۲۰۱۳؛ پاسکو^{۵۴} و اسمارت^{۵۵}، ۲۰۰۹). پیامدهای استرس در نوجوانان خود را بصورت بی‌لذتی شدید و درد درازمدت اضطراب و افسردگی نشان می‌دهد. چنین پیامدهایی می‌تواند عواقبی همچون اغتشاش در ایفای نقش‌های بهنجار فرد در اجتماع در پی داشته باشد (کاپلان^{۵۶}، ۱۹۹۶ و بورک^{۵۷}، ۱۹۹۶). چون تجارب ادراک رفتارهای تبعیض‌آمیز از سوی همسالان باعث می‌شود نوجوانان نتوانند ارتباط موثر و عمیقی با آنها داشته باشند و یکی از مشکلات عمده که تأثیر بازدارنده و مهمی بر کارآمدی و پویایی جوانان دارد و از شکل‌گیری سالم هویت و نیز شکوفایی استعدادها و قوای فکری و عاطفی در آنان جلوگیری میکند، مشکل در برقراری ارتباط اجتماعی است.

در تحقیقی طولی یک رابطه علی بین فراوانی تبعیض نژادی ادراک شده و پریشانی روانشناختی پس از آن مطرح شده است (سلرز^{۵۸} و شلتون^{۵۹}، ۲۰۰۳) و تحلیل‌هایی در یک طرح طولی دیگر نشان می‌دهد که تجربه کردن تبعیض نژادی تأثیرات منفی بر بهزیستی و نتایج آکادمیک دارد (وونگ^{۶۰}، اسلس^{۶۱} و سامروف^{۶۲}، ۲۰۰۳).

⁴⁴ Fisher

⁴⁵ Wallace

⁴⁶ Fenton

⁴⁷ Spencer

⁴⁸ Dupree

⁴⁹ Hartman

⁵⁰ Paykel

⁵¹ Perry

⁵² Harp

⁵³ Oser

⁵⁴ Pascoe

⁵⁵ Smart

⁵⁶ Kaplan

⁵⁷ Burke

⁵⁸ Sellers

⁵⁹ Shelton

⁶⁰ Wong

⁶¹ eccles

⁶² Sameroff

یافته‌ها روی نمونه‌ای از نوجوانان با اقلیت قومی نشاندهنده آن است که پریشانی بعنوان نتیجه‌ای از تبعیض سیستم آموزشی و همسالان با اعتماد بنفس پایین در ارتباط است (فیشر و همکاران ۲۰۰۰). برخورداری از اراده و عزت نفس قوی، رابطه‌ای مستقیم با میزان و چگونگی احساس خودارزشمندی فرد دارد امروزه، برای اصلاح و درمان بسیاری از اختلالات شخصیتی و رفتاری افراد به عنوان اولین یا مهم‌ترین گام به ارزیابی و پرورش احساس عزت نفس، تقویت اعتماد به نفس و مهارت‌های فردی و اجتماعی آنان می‌پردازند. (شاملو، ۱۳۸۸)

همچنین در یکی از معدود تحقیقات طولی عنوان شده است که تبعیض ادراک شده در مدرسه چه از سوی همسالان و چه معلمین بطور منفی روی گزارشهای نوجوانان از انگیزه موفقیت، باورهای مبنی بر صلاحیت خود، جهش روانشناختی و اعتماد بنفس در این گروه از نوجوانان دبیرستانی تأثیر گذار بوده است. همچنین یافته‌ها نشان داده است گزارشهای دال بر تبعیض نژادی بطور مستقیم با خشم، نشانگان افسردگی و درک ویژگی‌های منفی دوستان مرتبط است (وونگ و همکاران ۲۰۰۳). کراکر^{۶۳} و همکارانش ۱۹۹۲، مستقیماً رابطه بین احترام به خود جمعی و سطح رضایتمندی زندگی و سازگاری روانی را بررسی کردند. آنها دریافتند که احترام به خود جمعی، به ویژه در اعضاء گروههای قومی اقلیت باسلامت روانی ارتباط داشته‌است و این احترام اولین چیزی است که در رفتارهای تبعیض نژادانه پایمال می‌شود، چرا که در برخی موارد تبعیض نژادی حتی تا تصویرگری‌های غیر انسانی از نژاد هدف نیز پیش می‌رود.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به مطالب بیان شده، این نتیجه حاصل می‌شود که اگرچه تمام تلاشهای بین‌المللی از جمله بیانیه‌های حقوق بشر بر پایه مبارزه با تبعیض و ایجاد روحیه تبعیض‌زدایی بوده، اما این مهم تاکنون میسر نشده است. از موارد مطروحه اینطور برداشت می‌شود که خیل کثیری از آمریکاییان آفریقایی تبار از همان بدو تولد یا بطور دقیق از پیش از تولد تأثیرات رفتارهای تبعیض‌آمیز جامعه را بر روند رشد خود می‌بینند و این فرایند در تمام طول عمرشان بطور مداوم گسترده است که حتی در شکل‌گیری هویت و به تبع آن شخصیت ایشان، نیز نقشی اساسی و کتمان‌ناپذیر ایفا می‌کند. چون شکل‌گیری هویت در نوجوانی به احساس فرد از خودش بعنوان افراد و اعضای گروه‌های اجتماعی برمی‌گردد و هویت‌های ما نه تنها مخلوق خودمان نیستند بلکه در پاسخ به عوامل درونی و بیرونی پرورش می‌یابند. به بیانی هر کدام از ما هویتی انتخاب می‌کنیم ولی هویت‌مان توسط عوامل محیطی دور از کنترل ما شکل می‌گیرد، پس رفتارهای تبعیض‌آمیز نه تنها تأثیر موقعیتی در زندگی آمریکاییان آفریقایی تبار دارند بلکه بواسطه دخالت در مراحل رشد تأثیر سوءشان بر تمام پهنه عمر ایشان ماندگار خواهد بود.

در نهایت مطالعات روانشناسی بر روی نژاد، نژادپرستی، و تبعیض به جوامع در درک سلسله مراتب و مکانیسم تعصبات و اختلافات، که روابط سیاه – سفید و نحوه تخصیص شانسها و تجارب زندگی را شکل می‌دهد، کمک می‌کند (فیسک^{۶۴} و بردال^{۶۵}، ۲۰۰۷: برتراند^{۶۶} و مولیانثان^{۶۷}، ۲۰۰۴).

⁶³ Crocker

⁶⁴ Fiske

⁶⁵ Berdahl

⁶⁶ Bertrand

⁶⁷ Mullainathan

منابع

- [۱] بارون، رابرت. بیرن، دان. برنسکامب، نایلا. روانشناسی اجتماعی. ترجمه ی یوسف کریمی (۱۳۹۰)، نشر رشد، تهران
- [۲] دهخدا، علی اکبر (۱۳۷۷)، لغتنامه، نشر دانشگاه تهران، تهران
- [۳] عمید، حسن (۱۳۷۵)، فرهنگ عمید، نشر امیرکبیر، تهران
- [۴] شاملو، سعید، (۱۳۸۸)، آسیب شناسی روانی، آبان نشر رشد، تهران
- [۵] علی بابایی، یحیی، قشربندی اجتماعی، (۱۳۹۷)، نشر آیین، نما، تهران
- [۶] گیدنز، آنتونی. جامعه شناسی. ترجمه حسن پاشیانی. (۱۳۸۶)، نشر نی، تهران
- [۷] نجار، شهرناز، شرفی، فاطمه، افشاری، پوران، خت، حقیقی زاده، محمد حسین. (۱۳۹۶). بررسی ارتباط اختلال خواب دوران بارداری با تولد زودرس و وزن کم هنگام تولد نوزاد. *مجله زنان، مامایی و نازایی ایران* ۴۹-۲۰، ۴۴(۷)
- [8] Austin, M. P., Hadzi-Pavlovic, D., Leader, L., Saint, K., & Parker, G. (2005). Maternal trait anxiety, depression and life event stress in pregnancy: relationships with infant temperament. *Early human development*, 81(2), 183-190.
- [9] Bell, K. A., Kobayashi, I., Akeeb, A., Lavela, J., & Mellman, T. A. (2019). Emotional response to perceived racism and nocturnal heart rate variability in young adult African Americans. *Journal of psychosomatic research*, 121, 88-92.
- [10] Bertrand, M., Mullainathan, S. (2004). Are Emily and Greg more employable than Lakisha and Jamal? A field experiment on labor market discrimination. *American Economic Review*, 94(4), 991-1013.
- [11] Burke, P. J. (1996). Social identities and psychosocial stress. In H. B. Kaplan (Ed.), *Psychosocial stress* (pp.141- 174). Academic Press
- [12] Collins, J.W., David, R.J. (1990). The different effect of traditional risk factors on infant birthweight among blacks and whites in Chicago. *American Journal of public Health*, 80, 679-681.
- [13] Crocker J, Luhtanen R, Blaine B, Broadnax S. Collective self-esteem and psychological well-being among white, Black and Asian college students. *Personality and social psychology Bulletin*. 1992; 20 (5): 503-513.
- [14] Dayan, J., Creveuil, C., Herlicoviez, M., Herbel, C., Baranger, E., Savoye, C., & Thouin, A. (2002). Role of anxiety and depression in the onset of spontaneous preterm labor. *American journal of epidemiology*, 155(4), 293-301.
- [15] Erikson, E. H. (1968). *Identity youth and crisis*. New York: W. W. Norton & Company.
- [16] Fisher, C. B., Wallace, S. A., & Fenton, R. E. (2000). Adolescent discrimination distress during adolescence, 29, 679-695.
- [17] Fiske, S.T., Berdahl, J. (2007). Social power. In: Kruglanski, A.W., Higgins, E.T., editors. *Social psychology: Handbook of basic principles*. New York: Guilford. 678-692.
- [18] Graham, J. R., West, L. M., & Roemer, L. (2013). The experience of racism and anxiety symptoms in an African-American sample: Moderating effects of trait mindfulness. *Mindfulness*, 4(4), 332-341.
- [19] Hack, M., Wright, L.L., Shankaran, S., Tyson, J.E. (1989). Very low birth weight outcomes of the National Institute of Child Health and Human Development Neonatal Network, November to October 1990. *American Journal of Obstetrics and Gynecology*, 172, 457-464.
- [20] Harrell, S. P. (2000). A multidimensional conceptualization of racism-related stress: Implications for the well-being of people of color. *American Journal of Orthopsychiatry*, 70(1), 42-57.
- [21] Jones, C. P. (2000). Levels of racism: A theoretic framework and a gardener's tale. *American Journal of Public Health*, 90(8), 1212-1215
- [22] Kaplan, H. B. (1996). Psychosocial stress from the perspective of self Theory. In H. B. Kaplan (Ed.), *psychosocial stresses* (pp.3-24). Academic Press
- [23] Laplante, D.P., Barr, R.G., Brunet, A. (2004). Stress During Pregnancy Affects General Intellectual and Language Functioning in Human Toddlers. *Pediatric Research* (2004) 56, 400-410
- [24] Berk, L. (2010). *Development through the lifespan*. Pearson Education India.

- [25] Mayes, L. C., & Bornstein, M. H. (1997). Attention regulation in infants born at risk. *Attention, development, & psychopathology*, 97-122
- [26] Miles, R. (1993). *Racism after 'race relations'*. Psychology Press.
- [27] Mynatt, S., Wicks, M., & Bolden, L. (2008). Pilot study of INSIGHT therapy in African American women. *Archives of Psychiatric Nursing*, 22(6), 364-374.
- [28] Pascoe, E. A., & Smart Richman, L. (2009). Perceived discrimination and health: A metanalytic review. *Psychological Bulletin*, 135(4), 531-554.
- [29] Parham, T. A., White, J. L., & Ajamu, A. (1999). *The psychology of Blacks: An African-centered perspective*. Pearson College Division.
- [30] Paykel, E. S. (1987). Methodology of the life events research. *Advanced Psychosomatic Medicine*, 17: 13-29.
- [31] Perry, B. L., Harp, K. L., & Oser, C. B. (2013). Racial and gender discrimination in the stress process: Implications for African American women's health and well-being. *Sociological Perspectives*, 56(1), 25-48.
- [32] Phinney, J. S. (1992). The multigroup ethnic identity measure: A new scale for use with diverse groups. *Journal of Adolescent Research*, 7(2), 1156-1176.
- [33] Rich-Edwards, J., Krieger, N., Majzoub, J., Zierler, S., Lieberman, E., & Gillman, M. (2001). Maternal experiences of racism and violence as predictors of preterm birth: rationale and study design. *Paediatric and perinatal epidemiology*, 15, 124-135.
- [34] Rodriguez, A., Bohlin, G. (2004). Are maternal smoking and stress during pregnancy related to ADHD symptoms in children?. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 46(3), 246-254.
- [35] Rowly, D., Hogue, C.J.R., Blackmore, C.A., Ferre, C., Hafield T., Timajchy, K., Branch, P., et al. (1993). Preterm delivery among African-American women: a research strategy. *American Journal of Preventive Medicine*, 1-6
- [36] Sellers, R. M., & Shelton, J. N. (2003). The role of racial identity in perceived racial discrimination. *Journal of Personality and Social Psychology*, 84(5), 1079-1092.
- [37] Soto, J. A., Dawson-Andoh, N., & BeLue, R. (2011). The relationship between perceived discrimination and generalized anxiety disorder among African Americans, Afro Caribbeans, and non-Hispanic Whites. *Journal of Anxiety Disorders*, 25(2), 258-265.
- [38] Spencer, M. B., Dupree, D., & Hartman, T. (1997). A phenomenological variant of ecological systems theory (PVEST): A self-organization perspective in context. *Development and Psychopathology*, 9(4), 817-833.
- [39] Steer, R. A., Scholl, T. O., Hediger, M. L., & Fischer, R. L. (1992). Self-reported depression and negative pregnancy outcomes. *Journal of clinical epidemiology*, 45(10), 1093-1099.
- [40] Wheeler, T., Barker, D. J. P., & O'Brien, P. M. S. (Eds.). (1999). *Fetal programming: influences on development and disease in later life*. RCOG Press.
- [41] Wieviorka, Michel. (1995). *The Arena of Racism*. Translated by Chris Turner. London: Sage Publications Ltd
- [42] Wong, C. A., Eccles, J. S., & Sameroff, A. (2003). The influence of ethnic discrimination and ethnic identification on African American adolescents' school and socioemotional adjustment. *Journal of Personality*, 71, 1197-1232.